

Niv. 50

15 Meurzh - 15 Ebrel 1974

« POBL VREIZH »

*

B. P. 304

29273 BREST CEDEX

KOUMANANTOU

Boutin : 6 L

Skoazell : adaleg 15 L

K.R.P. 2746-79 ROAZON

0,50

POBL VREIZH

PENNAD-STUR

Gant ar foto-mañ dirak, ez eus peadra d'ober ur genaoueg eus an Aotroù Lombard, prezidant ar C.E.L.I.B.. Ne oa dañjer ebet, da-larsañ, e vije saotret lenn-vor Brest gant ar mazout, rak pep tra a oa bet graet, emezañ, evit mirout ouzh kement-se da c'hoarvezout. Diouzh a lavare, eo aprest an holl itrikoù modern a vije ezhomm ma c'hoarvezfe ur gwalleur bennak. Respontet he devoa U.D.B. dezhañ, daou vloaz zo, e-barzh ullevrig diwar-benn purerezhig (*raffinette*) Brest, o lavarout e oa dañjerus-kenan ober seurt purerezhig, rak, en gwirionez, ne oa ket prest an traoù c'hoazh, pell ac'hane !

Cliché M.P.B.

Daou vloaz goude, d'an 9 a viz c'hwevrer 1974, ez eus en em skuilhet 600 tonenn vazout er mor. Pelec'h oa itrikoù ijinus an Aotroù Lombard neuze, pa'z eo bet ret dastum al loustonise gant palioù ha kelornioù ? Evuruzamant, ez eus bet gallet stoufañ an touli buan a-walc'h. Peadra zo da skrijañ pa soñjer er pezh a vije c'hoarvezet mod-all ? Ar gwir a oa gant U.D.B. 'ta, siwazh !

Ya, met n'eo ket se eo se ! Ken gwazh all a vez gwelet bemdez en hon bro-Vreizh, gant ar fallakred a vez o laerezh mad an holl, o lazhañ an natur, evit gounit arc'hant bras.

Pa oa bet beuzet kêrioù Montroulez, Kemper, hag all, e oa bet gwelet ar Pennoù bras, ken en Paris, ken en Breizh, o tougen kañv, war an ton bras, d'ar paourkeizh Bretoned. Ya, da ! Gant ar vezh ! Piv en deus roet aotre, abaoe bloavezhioù, da zifreuzhañ hon c'hleuzioù (kleuñioù) ? Ne oa ket genaouek hon tadoù-kozh, memestra, ha m'o deus savet kleuzioù penna-benn hon bro, n'eo ket evit o flijadur an hini eo, hogen peogwir e oa ret henn ober ! Dalc'het e veze an dour gante, hag an douar-labour ivez. Glav zo bet er bloaz-mañ, gwir eo, met kement all a oa bet gwelet alies er bloavezhioù tremenet, ha ne oa ket bet beuzet kêrioù a-bezh evit kelo-se !

Pell 'zo emañ ar beizanted hag ar strolladoù politikel, U.D.B. en o zouez, o klemm a-enep ar mod diboeall ha diskiant ma vez graet an adlodennañ-douar er vro-mañ.

HON TADOÙ

NE OANT KET GENAOUEKOC'H

EVIDOMP!

(Gwelout hon pennad-stur)

Pennad kaoz gant

ETIENNE TALLEC

sekretour F.D.S.E.A. Karaez

(Gwelout p.4)

Poent bras eo dimp-ni, holl asamblez, tud ar maezioù ha tud ar c'hêrioù, lakaat termen da itrikoù ar re a zo o klask lazhañ hon bro.

Da biv ar vro-mañ, a-benn ar fin ?

KENAVO, PUIG ANTICH

Barnet d'ar maro gant «justis» Franco, eur stourmer yaouank euz Bro-Gatalonia, Puig Antich e ano, a zo bet taget an deiz all. Tamallet a oa dezañ beza lazeta eur poliser deuet da baka anezhañ e Barselona e miz gwengolo 1972. E gwirionez, n'ouzer ket dres penaoz e oa bet lazeta ar poliser-se. Med e Bro-Spagn ne chomer ket da glask ar wirionez, ken eñ ma'z eo samma an demokrated ha lakaad anezo da dremen evid laeron ha torfed ourien.

E Bro-Euskadi eo dalhet prizoniad (pe dost) da hortoz beza harluet, moarvad, Arhêskob Bilbao, an Aotrou Anaveros. Rebech a ra gouarnamant Madrid dezañ beza difennet gwirioù Bro-Euskadi en eur brezegenn bet lennet e darn vrasa ilizoù eskoptioù ar vro.

N'eo ket eñ stourm evid ar frankiz, na zoken komz diwar he fenn e Bro-Spagn heb beza taolet en toull, lazeta pe harluet. Tamm ha tamm koulskoude e vo disfontet galloud fasist Franco gand emrenerien Bro-Euskadi ha Bro-Gatalonia asamblez gand an demokrated all.

AN HENT AFRIKAN WAR-DU AR SOSIALISM

Embannet zo bet, nevez zo, pajennoù ispisial diwar-benn ar Senegal, en ur gelaouenn eus Paris

Lod eus ar pajennoù-se zo bet savet gant ar gelaouennerien, ha ned eo al lodenn all met «bruderezh» paeet gant gouarnamant bro-Senegal, Met, e gwirionez, ned eo ket gwall-vras an diforc'h etrezo.

Disklêriet eo bet, da gentañ, menozioù an Aotrou Señgor : «Ret eo lenn, emezañ, ha lenn mat Marx hag Engels... Met evidomp-ni, ne servij «stourm-ar-renkadoù» da netra ! Ar gwir stourm nemetañ eo hini ar broioù paour (pe ar re is-diorreet) a-enep ar re binvidik.» (Emañ a-du gant paotred SAV neuze ?)

Komzoù brav, met touellus : «Señgor hag a zo bet er skol gant e vignon Pompidou, a zo barrek war ar galleg, se zo sklaer. Met, ne vije ket gouest da gentañ gevier evel-se da Senegaliz e Wolofeg (ar yezh komzet e Dakar), gwell a-se !

Rak petra a welomp war an tu gin ? Ur bruderezh p kemenn an dra-mañ : diazezet 'vo un «dachenn frank», e-kichen Dakar, un dachenn digoret d'an holl batromed a-youl-vat o deus c'hoant da reiñ sikour d'o breudeur gwalleürus. Du-hont ne vo na tailhoù, na impoioù ! Du-hont, ne vo paeet ar vicherourien nemet 1,17 lur an eur, ha pas muioc'h eget 2,29 lur evit ar re varrekañ ! Ma droed 'vo da gas n'eus forzh pelec'h tout an arc'hant gounezet.

Mar goar Señgor kaozeal mat, n'eo ket un dra nevez a zo bet ijineta gentañ, kozh-douar ne lavaran ket. Emañ o redek gant e hent : «an hent afrikan war-du ar c'hapitalism ».

MEURLARJEZ EN ELYSEE

Reveulzi vraz en deiz all en Elysée hag e-touez kelaouennerien Bariz warlerh dilez Messmer. Ha bremañ piou vo anvet kenta ministr ? Piou a zeuio e-barz ar gouarnamant ? piou a vo stlapet er-mêz ? petra vo greet euz Marcellin ? hag all, hag all...

Nebeud a cheñchamantchoù e gwirionez ! Messmer zo chomet war ar pod-holen, ministr ar C.R. Sed zo eet d'ober wardro al labourerien douar (ya, ya, lennet mad ho peus) ; hini ar goñversanted zo eet da glask ingali ar pellgomz. Ha, war veteg nebeud, «ar peurrest zo chomet memestra, memestra», evel ma lavar ar ganaouenn. Kalz trouz evid hetra ? — N'eo ket sur — A-ratoz kaer eo bet greet an taol-se gand an Ao. Pompidou evid didui an dud kêz, evid lakaad anezo da ankounac'haad o foanioù hag o c'hudennoù, un tamm Meurlarjez m'ho-peus c'hoant peogwir

ema ar houlz. Pa vo echu ar c'hoari-mañ vo kavet traou all, eur «serpent mor» bennag. Hemañ, da skwer : Piou vo danvez-prezidant ar «majorite» en eleksionoù da zond ? Pompidou e unan ? pe neuze an hini braz moal ? pe c'hoazh, paotr an talioù ? Ya, an hini a ankounac'ha paea e impoioù. Ha patati, ha patata, setu aze «kelou» eme kelaouennerien vraz Pariz, kelou ha n'eo ket ur vez selaou anezo. E-pad se amañ e Breiz, n'eus tamm labour deread bet da rei d'ar re yaouank. E-pad se e rank familhou da beva diwar nebeutoc'h eged mil lur nevez ar miz. Ya, med se n'eo ket dreistordinal a-walh evid ar journalisted vraz, se zo mad evid Pobl Vreizh. Ya da ! Setu perag, tudou, e pedan ahanoh da lenn penn da benn ar gelaouenn-mañ.

AL LEUR NEVEZ

Setu pezh a ginnig al Leur Nevez er bloaz-mañ d'ar vrezonegerien. Da genta toud, evel just, e vez goulennet diganto, dreist oll m'o—doa desket ganeom dond da gelenne d'ar re all. Er bloaz-man e vezo paet o staj d'ar gelennerien hag hanter-briz d'ar vonitourien, da lavared eo danvez-kelennerien o teski ar vicher. N'eus ezomm da veza ezel eus al Leur Nevez evid dond stajou digor d'an holl eo ar re-man.

D'ar vrezonegerien a-viannig c'hoant dezo deski lenn ha skriva brezoneg e kinnigom ur plas dezo er staj oll-vrezoneg a vo ganeom e Kerne ar Menezioù e pederved sizunvez miz Gouere. D'an oll : — ar staj m'emaom o paouez ober ano anezan. Digor e vo da sta jidi wella ar stajoù e galleg ha dre vraz da gement den barrek pe damvarreg war ar brezoneg hag en devezo c'haont dond. Estreged klas ar vrezonegerien a-viannig hag eur hlaz klasel a gentelioù a vezo gouestlet ar staj-man d'an darempredoù stank gand tud ar vro.

Daou staj war ar miz, e Bro-Leon, e miz eost. Unan tro-dro Kastell, e pemzekte kenta, egile tro-dro Lesneven e eil bemzekte ar miz. Eno ne vezo degemeret nemed tud gouest da zistripa

brezoneg ha d'e gompren mad a-walh, hag ouzpenenn-ze prest da labourad dichipoù gand o daou arnoù, merhed ha paotred. Kentelioù brezoneg a vez graet ive eno ha da noz ez eus eun nebeut prezegennoù brezoneg. Evit tud yaouank ar rannvro a gompren hep kaozeal re vad eo graet ar stajoù-man ive. An daou staj a heller da ober an eil goude egile.

Evid an oll stajoù-man e vefe mad goulenn ar henta 'r gwella trakt an hini pe ar re a blijjo deoh, gand eur fichenn enskriva.

Skriva war eeun da :

Ao. Ollivier — Glazvezenn — Lividig
29238 Brignogan.

An traktoù a vezo kaset deoh pa vezint prest, an abreta posubl evel just ha forz penaoz miz araog deiz kenta ar staj d'an diwezata. Ma ve red dibab eo al lizerou kenta o devezo ar gwir kenta war ar re all.

Grit ano euz ar stajoù-man en-dro deoh ha lakit tud all da zond ive,, ar muia'r gwella, ha peogwir e ouzoh brezoneg dija eo arabad deoh disoñjal ez eus miliadoù a dud a zo deuet dezo ar c'hoant d'e zeski. Ezomm 'zo ahanoc'h, evel kelenner m'oh kusutn da ober dija, evel monitour,

ma ne gav ket deoh oh barrek eno evid hoaz, evel kelenner war an dans hag ar han ha diskan ive rag n'eus staj ebet ganeom le na vefe graet o flas d'an daou dra-man.

Erfin e room deoh da houzoud penaoz e eo an stajou e galleg evid deraouerien pe deskidi eil derez deoh d'o bruda' en eur gas deom anioù tud a vefe dedennet da skwer. Daou staj deraouerien da dud na ouzont mann ebet : unan (e Landivizio) da genver ehanskol Bask, egile e sizunvezh diweza miz eost.

Daou staj eil derez d'ar re zo o teski aboe bloaz pe ouzpenn, dre lizer pe dre gomz. O daou e teirved sizunvez miz gouere, unan e Menez-Kamm, egile e Bro-Leon. Plaz d'ar re-man ive e staj miz eost.

Erfin un taol esa eo staj ar vachelouriezh, ennan mesk ha mesk liseidi o prienti arnodenn vrezoneg ar vachelouriezh. Da genver Pask e Menez-Kamm. eur stivadenn vraz eo homan, evel a hellit da weled, e skoaz ar staj bloaz nemetan a veze ganeom n'eus ket keid 'zo. Skoazellit ahanom dre zond da gemer perz evel stajiad monitour pe gelenner, pe en eur gas deom danvez stajidi. Ma ne rit ket e vo didalvez ha difrouez kement on-eus klasket ober.

Hag a-nevez er vro?

AN AER YAC'H

«Emañ gwir Vreizh o tont er bed ; hini war-c'hoazh eo ; bez eo-hi, o sevel diouzh amzerioù koshañ an Arvorig, youc'hadenn divent an holl galonoù breizhat hag o galv dizehan d'ar justis ha d'ar frankiz.»

Emil Masson, Antée
Ar Vretoned hag ar Sokialouriezh
(1912)

KOKORIKOIOU E YEZH AR GALL

Amzer fall hon eus bet e miz c'hweveer met kustum omp gant avel sot ha glav yen a-viskoazh. Kustum omp ivez, allas, gant goaperezh ha dis-megañs.

Setu perak on c'hwerv : talvoudus omp-ni, Bretoned digoret o daoulagad, ha tud «tre» memes, pa gasomp hon mein da stourm meur al labourerion, met ur wech tremenet amzer sakr ar votadegoù, e cheñch an ton : «Bretoned, c'hwezhit ho frioù lous !»

Ha spazhet eo pennoù ar Frañsizien ? Dija evit Mirabeau, ne oamp nemet «Korriged» ; war a welan' n'eo ket gwelloc'h ar jeu e 1974.

Tamallet eo dimp ar seizh pec'hed kapital hag an hini brasañ-tout (evit difennerien bouton jakedenn gentañ ar bed, Paris) : ar c'hoant don da gas hon aferioù hon-unan !

Pac'h ! Viktor Hugo kozh a lavare kement-mañ : «Ne vo ket lakaet da gilañ rummadoù nevez ha yaouank o teurel oute tammoù bezioù kozh.»

Kamaladed, da'm soñj, n'eo ket tra-walc'h deoc'h lakaat ho torn war gostez dehou ho peultrin ha treiñ ho taoulagad war-du linenn c'hlas ar Vosges ha diskleriañ, o tifronkañ, «memestra, ha daoust da bep tra, ez omp a-du gant kultur ha yezh ar Vretoned.»

Ale 'ta ! N'oc'h ket ken genaoueg-se' un tamm nerzh, mar plij, da skrivañ ho soñjoù e brezhoneg.»

Piv 'vo ar strollad kentañ d'hen ober, ar P.C.F. ? ar P.S. ? ar P.S.U. ?

Gortoz a reomp, ha chañs vat deoc'h !

MOUEZH KERNEV

Un ehan a rae ar prezeger.

Ha neuze gant e holl vouezh :

— Paotred, a c'harme, «ha graet eo douar ho pro evit genel mevelio ha mitizhion ?

— Nann !

— Paotre, d'ha graet he deus Bro-C'hall he dever e-keñver ar Vretoned ?

— Ou !

— Ha gouest eo ar Vretoned da zerc'hel o zi aratre, hep sikour den ?

— Ya !... Pell, un estlamm e padas ar youc'hadenn.

— Kamaladed ! N'eo ket sklavourion nemet an dud laosk ha digalon. Ar Vretoned n'int na laosk na digalon. En o c'hreiz emañ ar pare da gleñved o bro. Hor Bro-ni, paotred.

Youenn Drezen
Itron Varia Garmez
(kerzu 1936)

BERR-HA-BERR

E Peder neg, n'eo ket ingalet c'hoazh afer Doux, klask a ra hennezh, bremañ, c'hoari an «dilabour teknikel», met labourerion Peder neg n'int ket preñved prest da vezañ chaoket e beg ar c'hog-se.

Diskoulm ebet betek bremañ e ti-moulerezh «ar Gouelan», e Lanvolon.

E Poullaouen, patron ar «Saumon-P.C.» a vo ret dezhañ plegañ dirak ar sindikadoù.

Derc'hel a ra stourm al labourerion da vont endro, evel e Sant-Brieg, evit mirout o labourioù war blas pe evel e Brest, evit bezañ paeet gwell-oc'h (elektrisianed-bord).

Kêrioù zo, o deus anavezet freuzh ha reuz an dour-beuz ; E Montroulez dreist-holl. Ret e vo gouzout piv eo an hini kabusañ, pe an natur, pe tud c'hwezhet o fenn a ra foultr-kaer eus lezennoù an natur.

Ankeniet eo tud ar menajoù en-dro da Zinan, e tu reter Aodoù-an-Hanternoz. Kouezhet eo an derzhienn, betek war o loened, saout ha moc'h, Lazhañ a reer al loened a-vil-vern da virout ouzh ar c'hleñved astenn. Penaos 'vo digollet ar saverion-loened ? Penaos 'vo posupl dezhe bevañ e-pad ar mizioù da zont ?

Ma ! tra-walc'h hon eus dija d'ober gant eneberion hon bro. Ret 'vo talañ bremañ ouzh an dicheañs.

Erfin, emañ an nevez-hañv warnomp : Ha mar fell dimp, nevez-hañv ar galon ivez.

pour ha trichin

Fédération départementale
des syndicats de défense et
promotion paysannes
Kerfank 292117 Lopereg

15.02.1974.

Aotrou Renner,

An holl beizanted a zo mantret gant ar pez a zo c'hoarvezet e Montroulez hag er c'hêrioù all, gant an dour-beuz diredet eus o farkeier, siwaz ! Aabaoe pell 'zo — lod a-wechoù ouzpenn dek vloaz 'zo — emaint o stourm, evel ma c'hellont ouz an adlodenna douar fall-se.

Netra d'ober koulz lavaret enep paotred ar Génie anvet gant Paris da rena anezo !

Kontet vez d'ezo bep seurt rimodelloù, graet bep seurt skirioù ha tamalloù da zegas anezo a-du gant an doare fall-se da renka an douar. N'eo ket a-dra-sur evit gounit al labourerion-douar, evit hini paotred ar gouarnamant ne lavaran ket ! C'hoant bras d'ar re-man diskarat Breiz en e bez en eur zastum arc'hant bras leiz o chakotoù.

N'eus forz ma tiroll an dour feuls en ur gas gantañ ar gwella douar eus ar parkeier da zistruja ar c'hêrioù, da rivina an dud-a-goñvers, da saotra dindan ar pri hag ar flaer peadra ar paour-kaez ! Malloz 'ta d'ar re-se diskiant-tre a fell d'ezo rena an dud ha traou ar bed dre nerz ha galloud an «tourterien» hag an arc'hant lor !

Degenier, mar plij, hor gwella gourc'hemennoù.

Y. Le Borgne.

Brest, d'an 10 a viz genver 1974.

Aotrou ker,

abaoe 'm eus kroget da lenn *Pobl Vreizh*, 'm eus atao kavet traoù dudius enni.

Setu amañ an arc'hant dre chekenn-bank evit koumanantiñ (koumanant-skoazell) d'ar gazetenn-mañ.

Kendalc'hit evel-se.

Bloavez mad deoc'h ha da holl genlabourerien *Pobl Vreizh*.

Maurice Joubin
Keredern — 29200 Brest

SKOAZELLIT POBL VREIZH

Skoazellit Pobl Vreizh hag a zifenn, en hor yezh,
Breizh hag al labourerion,
en ur gas ho profoù da :

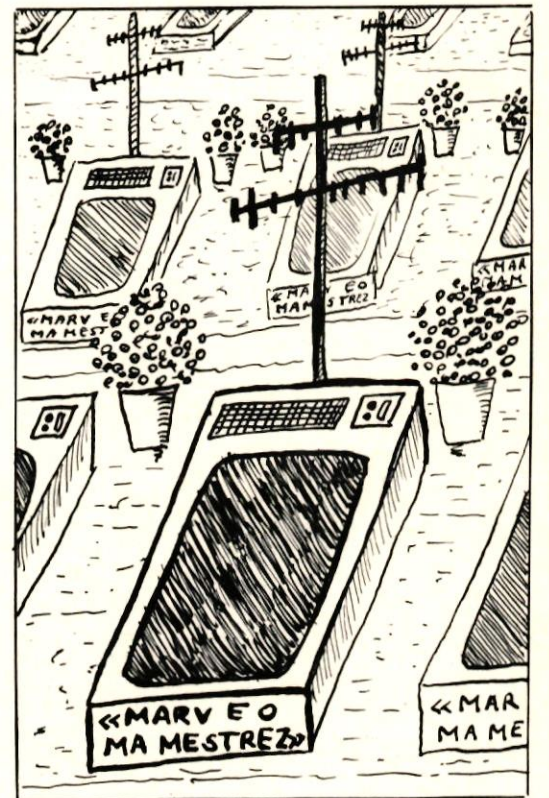
«Pobl Vreizh» K.R.P. 2746-79 Roazhon .

R.P. Roazhon	4,00
H.R. Brest	4,00
D.H. Paris	4,00
L.G. Plougonven	10,00
«Bloavez Mad evid Pobl Vreizh euz Pemboul»	
A.D. Tregourez	5,00
B.J. Montroulez	5,00
Disant Brest	0,50
J.C.C. Lannuon	18,00
L.L. Gwened	4,00
L.Y. Gwened	4,00
B.F. Kombrid	4,00
«Bloavez Mad da P.V.» Morvan	20,00
J.D. Plabenneg	4,00

Hollad ar c'hwec'hvet listenn 96,00

Diwar al listennoù kentañ . 1 159,53

En holl : . . . 1 255,53

KENTELIOU BREZHONEG

Deskiñ lenn, skrivañ pe en em varrekaat da gomz dre gentelioù prevez — bemdeiz goude merenn (aes ar merc'her evit ar skolidi hag ar sadorn evit an dud a labour a-hend-all) e ti an Itron Galbrun, bourk Brelewenez-Lannuon .

LEVRIOU BREZHONEG

TI ERWAN MOREAU

15, plasenn an Iliz-Veur

22 - LANDREGER

Pg : 20-32-76

AR BONEDOU RUZ

Dre heg ez eo rediet an daou veleg da heuilh ar «Mogn bras» hag e vandennad tud betek maner La Boixiere m'emañ, sañset, ar markiz de la Coste o kuzhat. N'o deus ket da choaz. Gant fuzuilhoù ha pistolennoù ouzh o revr, e rankont kerzhout, daoust dezhe.

Degouezhet er maner, e stag an holl da furchal er c'hambrou. Kavet gante ur varikenn win ruz e kasont anezhi a daolioù treid betek ar porzh.

Hag ar «Mogn bras» ha toullañ ar varikenn ken buan ha tra. N'int ket pell evit dont a-benn anezhi. Hag ar gwin o sevel d'ar penn.

Neuze e fell d'ar «Mogn bras» ha d'ar C'hev e vefe devet an traoù. An tan a lakaont er c'hrañj ma'z eus foenn.

(DA VEZAÑ KENDALCHET)

E. KERVELLA - F. KERRAIN.

PENNAD-KAOZ GANT

ETIENNE TALLEC

P.V. Abaoe pet vloaz zo out sekretour F.D.S.-E.A. ?

E.T. Abaoe ar bloavezh 1960. Araok F.D.S.E.A. oan 'barzh C.D.J.A. Kroget oan gant an M.R.J.C P.V. Kreñvoc'h eo ar sindikad bremañ 'vit pevarzek vloaz zo ?

E.T. Kent oa muioc'h a dud, met ar re zo bremañ, a wel gwelloc'h o interest. Kent 'veze goulennet 'zigant an dud mont tout asamblez da zifenn un dra bennak (al laezh, ar c'hig, ar moc'h). Ne welent ket koulz petra 'vent o tifenn. 'Oa ket ken sklaer an traoù.

P.V. Petra 'soñj F.D.S.E.A. eus C.D.J.A., M.O.-D.E.F. hag ar strollad nevez «paysan travailleur» ?

E.T. Ar C.D.J.A. 'labour gant an F.D.E.S.A. 'vit bro Kemper (ar gazetenn a reomp asamblez), ha mod-all pemp dioute zo 'barzh kuzul F.D.S.-E.A. (hag un 'barzh ar burev). En em rannet eo P.T.. 'Maint ket kalz, met lar' a reont peseurt mod 'vefe ret ober 'vit difenn serten situatioù. M.O.D.E.F. zo kreñvoc'h 'barzh ar «Cotes-du-Nord», ha tammou 'barzh Karaez hag an Uhelgoad. N'eo ket ur sindikad, ur «mouvement» eo, a zisklêria traoù a vez graet gant ar sindikad ofisiel (barzh kostez Paris alies, gant ar feurmou bras). Ar re-se a brofit eus labour ar re all. O labour zo disputañ pezh zo graet gant ar sindikadoù.

P.V. Ne ginnigont netra ?

E.T. Eo, kinnig a reont, met n'o deus ket gwelet utilite ebet ober ur sindikad all. Gwelloc'h o deus kavet chom ur «mouvement». N'int ket tud bev 'vit sikour ar beizanted. Marteze o dize bet muioc'h a vrud m'o dize kinniget un dra bennaket. Da zigantañ, o deus laret nann d'an T.V.A. Met an tri c'hard eus ar beizanted zo «assujettis». M.O.D.E.F. ne c'houle mod ebet hani ebet anezhe, «assujettis» pe forfeit. Evidomp, ni 'zisklêria pezh zo fall koulz gant ar «Fédération nationale» pe ur bern traoù all (Kambr Labour-Douar, «coop»...) 'vel zo bet graet evit al laezh. Ha bremañ 'vezer komprenet gwelloc'h gant ar c'hoperativou hag ar strolladoù all 'barzh ar vro. Ar re 'zo ren ar c'hoperativou a rae o jeu etrezo. Ar beizanted 'n em gontantont ket eus an dra-se. Bremañ, lod bepred 'esae ingaliñ ar prizioù da sikour ar beizanted, met n'eus ket memes priz gant tout an tiez. Se zo kaoz zo un tamm cheñchamant war an tu-se.

P.V. Un dra droll eo gwelet labourerion-douar 'stourm 'enep o c'hoperativ !

E.T. Mont da welet ar rener bras n'eo ket ken fall 'barzh fin ar gont:

Ar beizanted zo kap o-un da gas en-dro o c'hoperativ. Met pa 'n em gav bras 'vez ur rener, deleg'eed, da ren 'nezhe. Ar re-se 'ra o jeu un tamm o-un. 'Welont ket dalc'hmat interest ar re zo o labourat. A-wechoù 'vez torret tout an traoù, ha bec'h etre ar beizanted. 'Benn fin ar gont 'n em ingalent gant an uzinoù-laezh (marc'hadourion). Betek amañ oa roet muioc'h arc'hant dre litrad d'ar re o doa bernioù laezh 'vit lakaat bec'h etre ar beizanted. Pep hini a sach e glianted gantañ. Met an dud a wel petra eo hag a c'houl traoù 'zigante.

P.V. Hag ar c'hig ?

E.T. Ur bloaz zo oa mat. Bremañ eo fall-tre, hag ar gouarnamant ne serr ket c'hoazh ar vro d'ar c'hig estrañjour. Laret oa d'an dud ober kig'bevin, daou vloaz zo, met bremañ eo goulonter ar c'hreier da c'hortoz ec'h ay priz ar c'hig war-raok. Koulskoude, ar c'hig saout a vank 'barzh tout broioù ar bed. Ne chom met ar feurmou bihan hag ar re a zalc'h d'ober bioù-laezh.

P.V. Hag ar c'hrevier industriel ?

E.T. Ar re-se o deus bet arc'hant gant interest izel ha sikour, ar pezh na vez ket roet d'ar c'hreier o deus dindan ugent buoc'h laezh. Ne vez sikouret nemet ar re vras.

P.V. Met petra 'soñj an F.D.S.E.A. eus afer Doux ?

E.T. N'ouzon ket, klevet 'm eus eo an uzin ar muiañ modern en Europa, met gwelet 'm eus koulskoude ur c'hamion o tastum yer 'barzh Poullaouen ha n'oa ket frein warnañ abaoe pemzektez, hag 'oa diskennet gant ar roz e-un. Ar vicherourion eno, pa labourent mat, pe labourent fall, memes mod oa da fin ar miz. An dud war ar maez o dize sikouret anezhe fonnusoc'h, met n'ouient seurt ebet eus an diaez oa labourat 'barzh Pederne. Gwelet 'm eus ur mestr bras a lare n'anave ket mat ar vicherourion o deus roet lañs d'an diskrog-labour marc'had ar yer, met eñ a soñje «stokoù 'm eus ivez, me chom trankil» just 'vel ma vident e vakañsoù. Esaet o deus tud zo, paotred ar c'hluoù bras (Vitre amañ), lakaat ar beizanted da vont da labourat en uzin Pederne, peogwir 'oa ret dezhe distrujañ tout o yer bihan. Met nac'het eo bet.

P.V. Petra 'c'h a fall c'hoazh ?

E.T. D'ober kreier moc'h, saout, yer, priz ar c'hoad zo aet war-raok eus an hanter abaoe fin an hañv. An temz mod-all zo kresket ar priz da 40 %. Ar binvioù, 'ur ober bloaz, 12 %. Mod-all ar soja 'n deus graet ur pezh lamm, goude-se eo addiskennet, met adpartiet eo c'hoazh.

Eus an deiz d'egile ec'h a war-raok priz ar gaz-oil, ar c'hoad, ar soja...

P.V. Ha tu 'n deus un yaouank da gemer ur feurm ?

E.T. 'Vit ar bloavezhioù 'tont, an hini 'n do sikour gant amezeion pe gant e dud, 'c'halla c'hoazh kemer ur feurm. Ar re o doa prenet douar pemzek vloaz zo o deus graet mat, met bremañ, gant ar «speculation» eo erru re ger an douar, dav eo kreskiñ, ha ne vez ket fiziet arc'hant met 'barzh ar re zo dija pinvidik. War startaat 'c'h a an traoù.

Komzoù dastumet gant Loeiz Lofisial ha Frañsez Favereau eus Karaez.